

Onderhoud van koperen blaasinstrumenten

In elkaar zetten instrument

Zet het mondstuk steeds voorzichtig in de mondstukbuis (betrekkelijk zacht en kwetsbaar materiaal) en sla er nooit met de hand op. Zet het mondstuk zo weinig mogelijk omgekeerd neer op de rim (rand). Hierdoor krijg je krasjes en na verloop van tijd is de rim niet meer glad.

Inwendige schoonmaakbeurt

Minstens eenmaal in de twee maanden moet het instrument inwendig schoongemaakt worden. Het beste kun je hiervoor lauwwarm water gebruiken met een beetje vloeibaar reinigingsmiddel (bijvoorbeeld dreeft, babyshampoo of een mild wolwasmiddel). Gebruik nooit kokend water, soda of agressieve schoonmaakmiddelen. Leg het instrument, **zonder ventielen en pompen**, ongeveer dertig minuten in het water en spoel dan het instrument goed uit met stromend water.

Onderhoud van de ventielen

Reinig de ventielen ongeveer een maal per maand. Draai eerst de ventieldoppen aan de onderkant los. Draai de ventielen los en leg ze op volgorde neer. De meeste ventielen zijn genummerd; 1, 2, 3.

Reinig de ventielen en ventielhuiskasten met water. Veeg de ventielen goed af met een doek die niet pluist of vezeltjes achterlaat.

Voor het poetsen van de binnenkant van de ventielhuizen bestaan speciale borsteltjes, maar je kunt ook een dunne zachte doek om een potlood draaien en daarmee door het ventielhuis wrijven.

Bij het in elkaar zetten van de ventielen kun je eventueel een paar druppeltjes ventielolie gebruiken. De ventielolie heeft twee functies: het zorgt ervoor dat de ventielen goed blijven werken en dat het metaal van de ventielen beschermd wordt tegen vocht en vuil.

Gebruik alleen ventielolie!

Ventieldoppen scheef opdraaien kan leiden tot hoge reparatiekosten.

Onderhoud van de pompen

Een van de meest voorkomende reparaties zijn pompen die niet meer schuiven. Dit kan vermeden worden door iedere keer voordat je begint te spelen de pompen allemaal een keer op en neer te bewegen. Als je merkt dat de pompen niet goed meer lopen, smeer ze dan in met speciaal pompvet. **Gebruik geen vaseline als smeermiddel**, want bij hoge temperatuur drijft het weg en bij lage temperatuur stolt het.

Gebruik voor de triggerpompen (een trigger is een uitschuifbaar buisje dat op de eerste of derde ventielbuis is bevestigd en wordt uitgeschoven als de toon soms iets te hoog is bij een bepaalde ventiel combinatie. Andere constructies werken met een ring of een 'saddle'.) dun vet of key oil, **geen ventielolie!**

Onderhoud na het bespelen

Verwijder na het spelen zoveel mogelijk het vocht uit het instrument. Blaas het water via de waterklepjes naar buiten. Trek alle buizen los en schud het water hier zoveel mogelijk uit.

Gebruik voor verzilverde instrumenten een speciale zilverpoetsdoek.

Gebruik voor gelakte (goudkleurige) instrumenten nooit polijstmiddelen of andere sterk reinigende middelen, deze tasten de laklaag aan, een pluisvrije (katoenen) doek is voldoende. Heb je met het instrument inde regen gespeeld, dan moet het zo snel mogelijk worden afgedroogd. Regendruppels die op het metaal indrogen, laten moeilijk verwijderbare vlekken achter.

Reparatie

Laat bij klachten of problemen het instrument direct nakijken.

Temperatuurswisselingen

Het instrument mag nooit aan al te grote temperatuurswisselingen worden blootgesteld. Zet je instrument dus niet naast een verwarming of in de zon.

Vervoer

Een koffer of een gigbag geeft een goede bescherming tegen het beschadigen van het blaasinstrument tijdens het vervoer. Nadeel is dat ze vrijwel luchtdicht afsluiten. Laat daarom de koffer of gigbag thuis altijd op een ruime kier staan zodat het laatste nog aanwezige vocht goed kan verdampen, of zet het op een instrumentenstandaard.

Tips en voorschriften:

- Houd het mondstuk zowel inwendig als uitwendig goed schoon
- Leg losse onderdelen als harpjes, lessenaars en dergelijke nooit los in de koffer. Berg deze op in de daarvoor bestemde vakken.
- Ga nooit zelf met gereedschap aan het instrument zitten.
- Zet het instrument wanneer je het niet gebruikt nooit op de beker. Dit kan uitgebreide schade geven. Leg het instrument in de koffer terug of zet het op een instrumentenstandaard.
- Zet of leg het instrument nooit op een plaats waar mensen, kleine kinderen of dieren er op kunnen gaan zitten of het om kunnen stoten.